

iværksat for at sikre, at sagerne fremmes mest muligt. Udvalget opfordrer til, at de bestræbelser, som i øjeblikket gøres i anklagemyndighedens regi, fortsættes.

Efter udvalgets opfattelse er det væsentligt, at man ved politiet og anklagemyndigheden allerede i en tidlig fase af et sagsforløb overvejer, hvilke undersøgelses- og efterforskningskridt det kan være relevant at foretage, og hvornår de enkelte skridt bør iværksættes. En sådan sagsstyring kan f.eks. føre til, at forskellige skridt udføres sideløbende, så der samlet spares tid. Anklagemyndigheden bør bl.a. være særlig opmærksom på tidskrævende skridt som f.eks. mentalundersøgelser og på muligheden for at anmode om forhåndsberømmelse af hovedforhandling, selv om tiltale endnu ikke er rejst, jf. pkt. 5.4.2.1.

Udvalget har imidlertid ikke fundet behov for at udforme specifikke retningslinjer for administrative tiltag på området, idet disse som udgangspunkt bedst kan udformes og løbende tilpasses af anklagemyndigheden selv.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 115-116.

5.2.4. Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets overvejelser og forslag, og lovforslaget er med enkelte ændringer udformet i overensstemmelse med udvalgets lovudkast.

Den foreslåede bestemmelse om, at anklagemyndighedens afgørelse af tiltalespørgsmålet mv. skal træffes »inden rimelig tid« (forslaget til retsplejelovens § 718 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1), regulerer ikke retsvirkningen af, at denne frist ikke overholdes. Overholdelse af fristen vil i givet fald indgå i den overordnede anklagemyndigheds tilsyn og kontrol med sagsbehandlingen, og bestemmelsen vil have betydning ved rettens vurdering af, om der efter omstændighederne er grundlag for at fastsætte en frist for afgørelsen af tiltalespørgsmålet, jf. forslaget til retsplejelovens § 718 b, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 1). I udvalgets lovudkast er det i begge de nævnte bestemmelser angivet, hvilke hensyn der skal lægges vægt på ved vurderingen af, om der er rejst tiltale mv. inden rimelig tid, henholdsvis er grundlag for, at retten fastsætter en frist for anklagemyndighedens afgørelse af tiltalespørgsmålet. Disse hensyn er efter udvalgets lovudkast i vidt omfang sammenfaldende. På den anførte baggrund har Justitsministeriet af lovtekniske grunde fundet det mest hensigtsmæssigt at udforme lovbestemmelserne således, at en nærmere angivelse af, hvilke hensyn der skal lægges vægt på, alene findes i den foreslåede § 718 b, stk. 2, idet denne bestemmelse som nævnt fastsætter en mulig retsvirkning.

De foreslåede bestemmelser om underretning af den sigtede og om mulighed for domstolsprøvelse (forslaget til retsplejelovens § 718 a, stk. 2, og § 718 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 1) er endvidere i forhold til udvalgets lovudkast justeret således, at en fremsendelse til retten af en retsmødebegæring med henblik på at fremme sagen som tilståelsessag i medfør af retsplejelovens § 831 sidestilles med en afgørelse om tiltalespørgsmålet mv. Den foreslåede pligt til underretning af den sigtede og den foreslåede adgang til domstolsprøvelse vil således heller ikke gælde, hvis sagen inden 1 år og 6 måneder efter sigtelsen er sendt til retten med henblik på afgørelse som tilståelsessag, selv om den pågældende i disse tilfælde formelt stadig er sigtet, idet der først rejses tiltale i selve retsmødet.

I forbindelse med høringen over betænkningen er der fremført nogle principielle betæneligheder ved forslaget om at give adgang til domstolsprøvelse af den tidsmæssige udstrækning af langvarige sigtelser. Det er bl.a. anført, at den foreslåede domstolskontrol vil fravige princippet om, at politiet og anklagemyndigheden har ansvaret for straffesagens behandling frem til afgørelsen af tiltalespørgsmålet og sagens fremsendelse til retten. Det er endvidere anført, at retten formentlig ofte vil savne reelt grundlag for at kunne vurdere, om en sag fremmes behørigt hos politi og anklagemyndighed.

Justitsministeriet finder imidlertid, at den foreslåede mulighed for i særlige tilfælde at fastsætte en frist for afgørelsen af tiltalespørgsmålet er et væsentligt element i den samlede »pakke«, som sigter mod at begrænse langvarige sigtelser, og efter Justitsministeriets opfattelse er det mest naturligt at henlægge opgaven med at påse, at straffesager også i denne fase behandles inden for en rimelig frist, til domstolene. Det vil fortsat være politiets og anklagemyndighedens ansvar, at afgørelsen af tiltalespørgsmålet fremmes behørigt, og rettens vurdering af, om der undtagelsesvis er grundlag for at fastsætte en frist for afgørelsen, må i praksis i første række baseres på nærmere redegørelser for sagens varighed og forløb og for baggrunden for eventuelle »huller« i sagens løbende behandling.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til retsplejelovens §§ 718 a og 718 b), og bemærkningerne hertil.

5.3. Forsvarerne

5.3.1. Efter retsplejelovens § 730, stk. 1, har sigtede som udgangspunkt ret til selv at vælge sin forsvarer. Dette gælder også, hvis sigtede ønsker at få beskikket en bestemt forsvarer, jf. § 733, stk. 1, 3. pkt., og § 735, stk. 1, jf. i øvrigt pkt. 3.2.1. ovenfor.